

Adviespunten Utrechts Particulier Grondbezit PS2023

Namens het bestuur van het Utrechts Particulier Grondbezit feliciteren wij u van harte met uw benoeming als Statenlid in de provincie Utrecht. Statenleden spelen de komende periode een belangrijke rol in de ontwikkelingen met betrekking tot het landelijk gebied van onze mooie provincie.

Wat en hoe gaan landgoederen bijdragen aan de verbetering van de natuur? Waar moet een perspectiefvolle landbouw aan voldoen? Welk economisch perspectief kan een provincie bieden aan ondernemers, de grondeigenaren en de bewoners bij de transitie? Welke zekerheden en steun kan de provincie bieden aan voorlopers in de transitie?

*Mocht u nader willen spreken, kunt u altijd contact met opnemen met **Maarten van Voorst Vader** via upg@grondbezit.nl en op 06 - 12 62 40 94*

Veel zaken moeten opgehelderd worden, maar het staat vast dat de maatschappij een transitie wil naar een sterker natuurnetwerk met grondgebonden landbouw daaromheen. Het UPG vindt dat het benutten van de kracht van particulier eigendom door zelfrealisatie in combinatie met agrarisch ondernemerschap centraal moet staan in de transitie landelijk gebied.

Gebruik het Landgoedmodel

Het UPG stelt voor om actief gebruik te maken van het landgoedmodel vanuit de traditie waarin de leden sinds lang staan. **Geen maximalisatie van één functie, maar optimalisatie van de combinatie van functies met lange termijn rendement.** Dit zowel op economisch, ecologisch als op sociaal en cultureel gebied. Onze leden laten al eeuwen zien dat het combineren van mooi landschap, biodiversiteit, robuuste bossen en 21e-eeuw landbouw mogelijk is op kleine en grote schaal, waarbij ook nog een boterham kan worden verdiend. Mits de overheid zorgdraagt dat de maatschappelijke diensten beloond worden via de markt of via een gepaste beloning.

De leden van het UPG investeren op zowel hun landgoederen, als agrarische bedrijven en losse grond. Soms al eeuwenlang in een mooi en gezond landelijk gebied: iets waar we allemaal dagelijks van kunnen genieten.

Met oog voor de volgende generaties verbinden zij met het landgoedmodel economie, ecologie en erfgoed. Dit is precies wat Nederland nodig heeft nu stikstofproblemen en klimaat om ingrijpende aanpassing vragen. Landeigenaren streven ernaar die investeringen te betalen met de opbrengst van hun grond, die met name komt vanuit landbouw en bosbouw.

Perspectief nodig voor transitie

Landgoed-, grondeigenaren en institutionele verpachters gebruiken pachtinkomsten om de natuur en het cultuurhistorisch landschap in stand te houden, te herstellen en verder te ontwikkelen. Het gebruik van landbouw- en bosgrond is daarmee het fundament van het verdienvermogen van eigenaren en verpachters. Het rendement op die grond is doorslaggevend voor hun bereidheid en de mogelijkheden om te investeren in verduurzaming.

8 Adviespunten

1. Investeer in biodiversiteit overal

Een robuust natuurnetwerk inclusief de bijzondere top-natuurgebieden (donkergroen) heeft een brede basis, de wederzijdse afhankelijkheid is groot. Erken dit en investeer in biodiversiteit in de verwevingsgebieden van natuur en landbouw (lichtgroen). Investeer als provinciale overheid meer in versterking van de natuur in de gebieden rondom het Natuurnetwerk. Daar moet het met name gebeuren. In het natuurnetwerk zelf is minder winst te behalen.

2. Ontwikkel landschapsgrond in de provincie

Landschapsgrond zou een nieuwe vorm moeten worden die tussen 'natuur' en 'landbouw' in ligt volgens het Kabinet, en waarop extensievere landbouw plaats vindt, die leidt tot kruidenrijk grasland en die zorgt voor biodiversiteit en klimaatbestendigheid. Dit is mogelijk door gebruiksbepalingen op agrarische grond te leggen, waarbij vergoeding voor afwaardering en beloning voor andere diensten marktconform moeten worden vergoed voor de lange termijn. Ontwikkel als provincie hier een visie op, met duidelijke richtlijnen en vergoedingen.

3. Stimuleer variatie in gebruik en verweef functies

De variatie van extensief en intensief gebruik van (agrarische)grond leidt naar een robuust natuurnetwerk en daarmee naar grotere biodiversiteit en een aantrekkelijk landschap voor bewoners en bezoekers. Het is belangrijk om naast gebruiksbepalingen ook in ruimtelijk beleid meer mogelijkheden te geven voor alternatieven voor ondernemers op die plekken: recreatie en horecavoorzieningen, duurzame energieopwekking en bosaanplant & agroforestry, water- en natuurbeheerinrichting met beheerspakketten, bouwkvavels voor agrarische gebouwen. Bevorder multifunctionele landbouw.

4. Benut het landgoedmodel

Landgoederen zijn van oudsher centra van verweving van landbouw, natuur en cultuur. Benut het landgoedmodel als instrument om samen met agrarisch ondernemers te werken aan regionale vitaliteit, kringlooplandbouw, nieuwe verdienmodellen, en een robuust natuurnetwerk voor meer biodiversiteit, een mooier landschap en een leefbaar platteland. Centreer de gebiedsgerichte aanpak rondom deze "centra" of creëer ze.

5. Behoud beschikbaarheid vrijgekomen gronden voor particulieren

Door het NPLG/ GGA/ ULG zal een aantal boeren bedrijven worden uitgekocht, waarna de grond deels wordt verdeeld onder andere boeren en deels wordt omgezet in natuur. Het is zaak dat deze te herverdelen gronden beschikbaar blijft voor de landbouwtransitie voor particuliere landgoederen middels een provinciale landinrichting (WILG). Op deze manier kan sneller gehandeld worden en ontstaat draagvlak in het buitengebied.

6. Stimuleer tegengaan van degradatie bodem en water op de landgoederen

Het is voor het voortbestaan van landgoederen van het grootste belang dat de bodem- en waterkwaliteit en waterkwantiteit verbeterd wordt. Landgoederen gaan niet alleen qua immateriële waarde achteruit door de aantasting van bodem en water, maar gaan ook economisch en financieel onderuit als deze aantastingen niet worden aangepakt.

7. Borduur voor op oproep landschapselementen

Recent heeft het Deltaplan Biodiversiteitsherstel het aanvalsplan landschapselementen overhandigd. Daarin wordt een investering van 7,5 miljard euro gevraagd om de groenblauwe dooradering door Nederland te bewerkstelligen. Als partner van dit Deltaplan wil UPG een lans breken hierop voort te borduren. Het is een oplossing die op draagvlak kan rekenen bij veel grondeigenaren. De provincies kunnen financieel en ruimtelijk bijdragen aan het mogelijk maken van dit aanvalsplan.

8. Behoud monumentaal erfgoed

Monumentaal erfgoed, zowel gebouwen als tuinen en parken, heeft een sterke aantrekkende werking op recreanten en verhogen het woongenot van omwonenden en het landschap. Ondersteun particuliere eigenaren in de instandhouding en verduurzaming waarbij geen rangschikking bestaat tussen de monumenten, budget en beleidsruimte om daadwerkelijk aan de slag te gaan met verduurzaming, restauratie en onderhoud. Geef een breed kader voor meerdere functies van gebruik om bij particulieren financiële draagkracht te creëren voor de instandhouding van het cultureel erfgoed op de lange termijn.

Over Utrechts Particulier Grondbezit (UPG)

De Vereniging het Utrechts Particulier Grondbezit (UPG) behartigt de belangen van particuliere grondbeheerders in de Provincie Utrecht. Het UPG is de provinciale vereniging van de landelijke Federatie Particulier Grondbezit (FPG) en vertegenwoordigt in de provincie Utrecht 150 leden met een totaal grondbezit van 12.700 ha.

Hun landgoederen en agrarische bedrijven vervullen vele maatschappelijke functies zoals het beschermen, onderhouden en herstellen van natuur en biodiversiteit, de instandhouding van ons cultureel erfgoed en de toegankelijkheid voor recreanten. Soms al vele generaties achtereenvolgend, waardoor zij sterk emotioneel en historisch verbonden zijn met de omgeving en haar natuur.

Het UPG onderneemt verschillende projectmatige initiatieven om landgoederen klimaatrobust te maken en de instandhouding te borgen. Samen met onze leden willen we graag dat volgende generaties hier ook van kunnen blijven genieten en dat er zorgvuldig omgegaan wordt met het landschap en juist beschermd wordt wat kwetsbaar is.

Wij doen dan ook een dringend beroep om bij de beleids- en besluitvorming rekening te houden met het behoud van het cultuurhistorisch karakter van het unieke landschap, haar natuur, de biodiversiteit en de belangen van de directe betrokkenen, waaronder die van onze leden.

Het UPG in cijfers

Ca. 150 leden

Ca. 7.000 ha

Natuur en bosgebied wordt beheerd door onze leden. Dit is 34% van het totale natuur- en bosgebied van de provincie Utrecht.

Ca. 12.700 ha

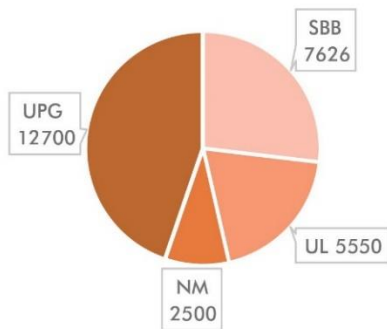
Is het totale grondbezit van onze leden.

Ca. 5.700 ha

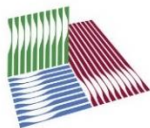
Landbouwgrond wordt bewerkt en/of verpacht door onze leden.

Terreinbeheerders in Utrecht in ha

> 90% opengesteld

Van de particuliere landgoederen is ruim 90% toegankelijk voor het publiek. Recreanten kunnen genieten van de vele wandel- fiets- mountainbike- en ruitersporen.

Utrechts
**Particulier
Grondbezit**
Land in vertrouwde hand

CONTACT

0318 - 578 550
upg@grondbezit.nl
www.grondbezit.nl/upg
twitter.com/Het_UPG